

Broj: 82/2019.

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE ZADARSKE ŽUPANIJE
ZA 2018. GODINU**

Zajednica tehničke kulture Zadarske županije i Grada Zadra provela je programe financirane sredstvima iz proračuna Grada Zadra i Zadarske županije. Protekle četiri godine možemo ocijeniti uspješnima s obzirom na to da su realizirani planirani programi, izvršni odbor i skupština se redovito sastajala i usvajala izvještaje za prethodne godine i prihvaćala programe narednih godina. Zajednicu danas čini 16 punopravnih udruga članica sa preko 1500 aktivnih članova. Temeljni ciljevi i zadaci Zajednice bili su i ostaju poticanje i promicanje aktivnosti tehničke kulture usklađeno djelujući sa svim članicama i to posebno na stjecanju izvanškolskog tehničkog, tehnološkog, informatičkog, tehničko-gospodarskog i poslovnog znanja, njegovanje stvaralaštva djece i mladeži, te popularizacija znanosti i tehnike. Zajednica spomenuto ostvaruje radom na provođenju programa javnih potreba tehničke kulture Zadarske županije i Grada Zadra, te drugih gradova i općina u kojima djeluju udruge tehničke kulture. Različitim oblicima i sadržajima znanstveno-tehničkog opismenjavanja, odgoja i obrazovanja, istraživanja i potvrđivanja stvaralačkih sposobnosti, znanja i vještina, te podizanja tehničke kulture građana, bilo je obuhvaćeno oko 500 polaznika.

U gradu Zadru djeluje Zajednica tehničke kulture Zadarske županije koja je ujedno i Zajednica tehničke kulture Grada Zadra. Sjedište Zajednice, kao i većine udruga tehničke kulture, koje čine Zajednicu, je u Zadru. Zajednica je upisana u Registar udruga, temeljem Zakona o tehničkoj kulturi i Zakona o udrugama i to pod nazivom „Zajednica tehničke kulture Zadarske županije“.

Udruge i oblici djelovanja koji čine Zajednice su sljedeći:

1. Aeroklub „Zadar“, Zadar
2. Astronomsko astronautičko društvo „Zadar“, Zadar
3. CB radio klub „Donat“, Zadar
4. Društvo energetičara „Zadar“, Zadar
5. Društvo informatičara „Zadar“, Zadar
6. Društvo pedagoga tehničke kulture „Zadar“, Zadar
7. Foto klub „Kornat“, Kukljica
8. Foto-kino-video klub „Zadar“, Zadar
9. Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Zadar, Zadar
10. Planinarski klub „Sveti Bernard“, Zadar
11. Planinarsko društvo „Paklenica“, Zadar
12. Radio klub „Jadera“, Zadar
13. Radio klub „Zadar“, Zadar
14. Ronilački klub „KPA Zadar“, Zadar
15. Ronilački klub „Sveti Roko“, Bibinje
16. Udruga tehničke kulture „Faust Vrančić“, Obrovac

17. Udruga inovatora „Zadar“, Zadar¹

Škole tehničke kulture

Održani su programi iz područja tehničkog stvaralaštva i tehničke kulture. Na školama su sudjelovala djeca-članovi udruga tehničke kulture, te nadarena djeca koja su postigla rezultate na državnim i županijskim natjecanjima iz prirodoslovno-matematičkog i tehničkog područja. Organizirane su dvije ljetne škole u Telašćici na Dugom otoku (lipanj i srpanj) i dvije zimske škole tehničke kulture u Maškovića hanu u Vrani kod Pakošтана (siječanj 2018. i siječanj 2019.) za ukupno 53 djece. U radu škole sudjelovalo je 10 udruga, te voditelji, mentori i ostali suradnici. Škole tehničke kulture jedinstvene su škole tehničkih aktivnosti jer uključuje visoku razinu tehničkog opismenjavanja djece u različitim područjima tehničke kulture. Program i način rada razvijaju kreativnost, motoriku, razvoj kritičkog mišljenja i promatranja, lakše pamćenje, lakšu primjenu naučenog te samostalnost u istraživanju i zaključivanju. Sudjelovanje u školi za pozvanu djecu i mlade je besplatno, odnosno Zajednica tehničke kulture pokriva troškove smještaja, prehrane, radnih materijala, radionica i troškove izleta te na taj način želi učenicima iskazati priznanje za njihov rad i značajan doprinos kako bi sudjelovanje u školama tehničke kulture bila motivacija za učenje i daljnje sudjelovanje u školskim, izvanškolskim aktivnostima i projektima kao i učlanjenje u neku od naših brojnih udruga.

Prva Zimska škola tehničke kulture Zadar 2018. – učenici osnovnih škola

Provedena od 07. do 13. siječnja 2018. godine u Maškovića hanu u Vrani za 14 darovitih učenika osnovnih škola s područja Zadarske županije koji su sudjelovali na državnim natjecanjima iz prirodoslovno-matematičkog i tehničkog područja tijekom školske godine 2016./2017. Školu je organizirala Zajednica tehničke kulture Zadarske županije i Grada Zadra u suradnji sa Zadarskom županijom i Javnom ustanovom Agencija Han-Vrana. U program su bile uključene udruge, članice Zajednice tehničke kulture Zadarske županije i Grada Zadra, i to: Aeroklub „Zadar“, Astronomsko astronautičko društvo „Zadar“, Foto-kino-video klub „Zadar“, Planinarsko društvo „Paklenica“ i Radio klub „Zadar“ te Društvo informatičara „Zadar“ koje je osiguralo radne strojeve i materijale za radionice modelarstva. Program škole je gotovo u potpunosti ispunjen. Polaznici škole su se odgovorno ponašali prema rasporedu programa škole, bili su točni, te su svi sudjelovali u dnevnim radnim zadacima i druženjima. Učenici su sve aktivnosti i praktičan rad obavljali samostalno, uz dobru međusobnu suradnju. Učenici su pokazali veliki interes za predavanja i program škole.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Druga Zimska škola tehničke kulture Zadar 2019. – učenici srednjih škola

Program Zimske škole tehničke kulture provodio se u novoobnovljenom Maškovića hanu u Vrani pored Pakošтана od 5. do 11. siječnja 2019. godine. Zimska škola tehničke kulture je jedinstvena škola tehničkih aktivnosti jer uključuje visoku razinu tehničkog opismenjavanja

¹ Pridružena članica

djece u različitim područjima tehničke kulture. Zimska škola se po prvi puta provodila za učenice srednjih škola. Školu je organizirala Zajednica tehničke kulture Zadarske županije u suradnji sa Zadarskom županijom, Gradom Zadrom i Javnom ustanovom Agencija Han-Vrana. Sudionici druge Zimske škole tehničke kulture Zadarske županije su bili učenici srednjih škola Grada Zadra i Zadarske županije (Gimnazija Frane Petrića, Gimnazija Jurja Barakovića, Klasična gimnazija Ivana Pavla II, SŠ kneza Branimira Benkovac i SŠ Vice Vlatkovića), koji su sudjelovali na natjecanjima i(li) ostvarili poseban rezultat iz prirodoslovno-matematičkog ili tehničkog područja. U program škole bile su uključene udruge članice Zajednice (Aeroklub Zadar, Foto-kino-video klub Zadar, Ronilački klub Sv. Roko, PD Paklenica Zadar, HGSS stanica Zadar). U program škole uključila se Gradska knjižnica Zadar (3D printer). Program škole je gotovo u potpunosti ispunjen. Polaznici škole su se odgovorno ponašali prema rasporedu programa škole, bili su točni, te su svi sudjelovali u dnevnim radnim zadacima i druženjima. Učenici su sve aktivnosti i praktičan rad obavljali samostalno, uz dobru međusobnu suradnju. Učenici su pokazali veliki interes za predavanja i program škole. Učenici su na ovoj školi imali prilike posjetiti moderne pogone uspješnijih postrojenja, a za njih su bila organizirana i stručna predavanja u samom hanu. Zajednica tehničke kulture pokrila je troškove smještaja, prehrane, radnih materijala te troškove izleta.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Ljetna škola tehničke kulture u Telašćici; 16.06.- 23.06.2018.

Zajednica tehničke kulture Zadarske županije organizirala je petu ljetnu školu u Telašćici u periodu od 16. do 23. lipnja 2018. godine. Sudionici škole su odabrani učenici osnovnih škola iz Zadarske županije koji su postigli zapaženi uspjeh na natjecanjima iz prirodoslovno-matematičkog i tehničkog područja. Tijekom njihovog sedmodnevnog boravka u Parku prirode Telašćica, udruge članice Zajednice tehničke kulture Zadarske županije u prirodnom ambijentu organizirali su zanimljiv, zabavan i edukativan program za djecu tako potičući kreativan rad, stvaralaštvo i svrsishodno angažiranje u slobodnom vremenu. Također, stvara se interes da kroz upoznavanje s radom udruga i sami u budućnosti vide svoje mjesto u njima. Nadalje, u prekrasnom ambijentu djeca se upoznaju i s prirodnim bogatstvom Zadarske županije. Ljetna škola je financirana sredstvima Zadarske županije i Grada Zadra, Ukupno je sudjelovalo 12 učenika. Svi polaznici su se uspješno prilagodili uvjetima boravka, djeca su aktivno sudjelovala u svim dnevnim radionicama, te uspješno izvršavala sve zadatke. U program su uključene udruge, članice Zajednice tehničke kulture Zadarske županije i Grada Zadra: Ronilački klub KPA Zadar, Društvo informatičara Zadar, CB radio klub Donat, Aeroklub Zadar, Hrvatska gorska služba spašavanja-stanica Zadar.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Ljetna škola tehničke kulture u Telašćici; 25.06.- 02.07.2018.

Ljetna škola tehničke kulture za mlade iz klubova tehničke kulture održana je u Telašćici na Dugom otoku. Polaznici škole bili su mladi koji su ostvarili zapažene rezultate na europskim, državnim i drugim natjecanjima klubova. Djeca su odabrana iz redova klubova ZTK Zadarske županije i to iz Radio kluba Zadar, CB radio kluba Donat, Astronomsko-astronautičko društvo Zadar, Društvo informatičara Zadar svaki klub po tri. Ukupno je

sudjelovalo 12 djece i 2 voditelja. U program su bile uključene udruge: CB radio klub Donat, Astronomsko-astronautičko društvo Zadar, Radio klub Zadar, KPA Zadar. Svi sudionici su sve zadatke na radionicama ispunilo do kraja. Tijekom Škole sudionici su se upoznali i s udrugama tehničke kulture i njihovim radom i programom, čiji nisu članovi. Proširili su svoje znanje i vještine koje će im pomoću i daljnjem školovanju i životu.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Ostalo

Udruge članice Zajednice, pored stalnog osposobljavanja članova za kvalitetno i stručno ostvarivanje osnovnih ciljeva svojeg postojanja, organizirale su škole, tečajeve, radionice za zainteresirane građane, prije svega djecu i mlade ljude. Održani su tečajevi i škole za radioamatere, ronioce, planinare, spasioce, fotoamaterem, zrakoplovne i raketne modelare, informatičare, robotičare, energetičare.

Natjecanja

Organiziranje i provođenje natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola jedan je od oblika rada s mladima s najdužom tradicijom. Neka se natjecanja, kao matematika, fizika i tehničko stvaralaštvo provode kontinuirano više od 50 godina. Zajednica je 2018. godini bila nositelj organiziranja natjecanja i smotri iz prirodoslovno-matematičkog i tehničkog područja i taj rad je jedan od značajnijih radova Zajednice u periodu od gotovo šest mjeseci koji uključuje pripremu i provedbu. U školskoj godini 2017./2018. ukupno je, nakon školske razine, na županijskom natjecanju sudjelovalo 657 učenika osnovnih i srednjih škola iz predmeta: matematika, fizika, kemija, biologija, informatika, geografija, astronomija i natjecanje mladih tehničara. Vodstvo Zajednice sudjelovalo je na otvaranju/zatvaranju većine natjecanja, susreta i smotri u osnovnim i srednjim školama u školskoj 2017./2018. godini. Program je ostvaren uz punu suradnju Zajednice s nadležnim upravnim odjelima Zadarske županije, Grada Zadra, županijskim i državnim povjerenstvima i školama domaćinima županijskih natjecanja. Učenici koji su ostvarili najbolje rezultate na županijskim natjecanjima predstavljali su Zadarsku županiju na državnim natjecanjima. Na državnim natjecanjima ostvareni su veliki rezultati učenika Zadarske županije - izdvajamo: Osnovna škola: prvo mjesto iz biologije, 2. mjesto iz matematike i 2. mjesto iz tehničke kulture/robotike. Srednja škola, 1. mjesta iz matematike te grafičke tehnologije i dizajna; 1. mjesto WER2017 Natjecanje u edukacijskoj robotici u Zagrebu te 3. nagrada na svjetskoj razini istog natjecanja u Šangaju; 3. mjesto iz biologije i biologija – istraživački rad, geografija.

Organiziranje i provođenje natjecanja, susreta, smotri (matematika, fizika, kemija, biologija, geografija, astronomija i informatika)

Svim osnovnim i srednjim školama dostavljeni su cjeloviti programi natjecanja, susreta i smotri u školskoj 2017./2018. godini. Posjećene su škole i održani razgovori s ravnateljima, predmetnim nastavnicima i voditeljima županijskih povjerenstava. Nakon prve pripreme faze uslijedilo je osnivanje Povjerenstava za pripremu (školskih) gradskih natjecanja. Rad stručnih povjerenstava podijeljen je po predmetima: matematika, fizika, kemija, biologija, geografija, astronomija i informatika. U rad povjerenstava je bilo uključeno 100 članova.

Natjecanje mladih tehničara

Natjecanje mladih tehničara provedeno je u svim osnovnim i srednjim školama u gradu Zadru u kojima su učenici iskazali interes za programe tehničkog stvaralaštva. Sudjelovalo je i 20 mentora-pedagoga tehničke kulture. Natjecanje se provodilo na temelju redovitog, izbornog i izvannastavnog programa tehničke kulture sadržanom u Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu i programima posebnih tehničkih znanja. Aktivnosti su uključivale pripremu i organiziranje natjecanja, prikupljanje rezultata i odabire za županijsko natjecanje.

Ljetna škole Hrvatske zajednice tehničke kulture i strukovnih nacionalnih saveza - natjecanja

Iz grada Zadra sudjelovalo je ukupno 10 učenika i 1 voditelj u različitim programima tehničke kulture tijekom Ljetne škole Hrvatske zajednice tehničke kulture i strukovnih nacionalnih saveza. Zvezdano selo Mosor, deseti radioamaterski kamp (19.-26.8.2018.) i Ljetna škola tehničke aktivnosti /STEM radionica u Kraljevici (2.-11.8.2018.).

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Ostala natjecanja

Pod pokroviteljstvom Zajednice, a u organizaciji Aerokluba Zadar ostvareni su izvrsni rezultati u ekipnom i pojedinačnom plasmanu na Državnom prvenstvu u raketnom modelarstvu za FAI kategorije. CB radioklub Donat sudjelovao je na međunarodnom natjecanju povodom 40. obljetnice CB radiokluba Bjelovar kada su ostvareni izvrsni rezultati, a udruga je organizirala i sudjelovala na brojnim natjecanjima s mladim članovima. Izdvajamo i sudjelovanje UTK Faust Vrančić iz Obrovca, Radio klub Jadera, Društvo informatičara Zadar na brojnim natjecanjima/tečajevima s mladim članovima.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Intervencija u postojećim udrugama

Većina udruga tehničke kulture djeluju u derutnom prostoru sa zastarjelom opremom. Za osnovne intervencije u postojećim udrugama osigurano je sufinanciranje iz Zajednice tehničke kulture Zadarske županije. Zajednica je sufinancirala programe udrugama u području tehničke kulture vezano uz predavanja, stručne edukacije, stručne ekskurzije, natjecanja, opremu, redovite troškove rada i održavanja, popravaka i režija. Nadalje, zaštita i spašavanje ljudskih života, prirodnih, materijalnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti dobar je dio programa i aktivnosti koje provode neke od udruga tehničke kulture. Sporazumom o suradnji u provedbi programa aktivnosti operativnih snaga u zaštiti i spašavanju života i imovine kojeg je Hrvatska zajednica tehničke kulture potpisala s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje (DUZS), izdvajamo ulogu Hrvatske gorske službe spašavanja i Aerokluba Zadar u programu zaštite i spašavanja. Također, i ove godine

provedena je ekološka akcija „Daj ruku za čiste Jazine“ - čišćenja podmorja na Jazinama u organizaciji Ronilačkog kluba Sv. Roko.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Putni troškovi

Vodstvo Zajednice sudjelovalo je na redovitim sastancima krovne organizacije Hrvatske zajednice tehničke kulture. Obilazila se cijela županija u svrhu poticanje djece i mladih na okupljanje i svrsishodno korištenje slobodnog vremena te organiziranje udruga u tehničkoj kulturi. U 2018. godini vodstvo Zajednice nastavilo je kontakt sa svim sredinama koje iskazuju interes i koje imaju osnovne uvjete za pokretanje rada bar jedne udruge tehničke kulture s ciljem širenja tehničke kulture u sve kutke Županije. Zajednica tehničke kulture Zadarske županije sudjelovala je u obilježavanju 10 godina Tehničkog centra mladih - Rijeka „Tehnika na drugi način“, Zajednica je s radionicama sudjelovala u ovom dvodnevnom programu s udrugom Društvo informatičara "Zadar" i CB radio klub "Donat" Zadar. Nadalje, g. Duško Kraljev, predsjednik Zajednice tehničke kulture Zadarske županije, prisustvovao je svečanoj dodjeli Državne nagrade tehničke kulture Faust Vrančić za 2017. godinu u Zagrebu. Jedna od dobitnica Godišnje Državne nagrade tehničke kulture Faust Vrančić je Tamara Valčić iz OŠ Š. Budinića u Zadru. Zajednica tehničke kulture Zadarske županije podržala je prijedlog OŠ Š. Budinića u Zadru i Tamaru Valčić za ovu cijenjenu nagradu. Nadalje, vodstvo Zajednice susrelo se s vodstvom zajednica tehničke kulture Jadranske obale (Pula, Rijeka, Split, Zadar i Dubrovnik) vezano uz dosadašnju i buduću suradnju.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>

Edukacija i predavanja

Zajednica tehničke kulture Zadarske županije organizirala je jednodnevni edukativni izlet u Liku za udruge članice Zajednice. Voditelji udruga članica Zajednice zajedno s djecom i mladima iz udruga te voditeljima Zajednice posjetili su Memorijalni centar Nikola Tesla u Smiljanu, Spomen dom Ante Starčević u Velikom Žitniku i Muzej Like u Gospiću. Ukupno je bilo 44 sudionika od čega 23 djece i mladih.

Zajednica tehničke kulture Zadarske županije i Grada Zadra je tijekom 2018. godine sudjelovala te samostalno i u suradnji s udrugama tehničke kulture provela niz aktivnosti, odnosno organizirala izložbe, predavanja, i prezentacije s ciljem popularizacije i prezentacije značajnih domaćih i stranih ostvarenja u tehnici.

Izdvajamo Ronilački klub Sv. Roko i objavljenu knjigu "Stražnjoškržnjaci Jadranskoga mora", slikovni atlas i popis hrvatskih vrsta, u nakladi Ronilačkog kluba Sv. Roko. Knjiga je plod četverogodišnjeg mukotrpnog rada, pisana na hrvatskom i engleskom jeziku i ima 464 stranice. Sadrži kratki uvod, popis od 270 vrsta puževa, od čega je 170 prikazano fotografijama živih primjeraka, među kojima i 15 vrsta koje su nove za znanost i 79 vrsta čiji su nalazi novi za čitavi Jadran. Knjiga je imala i svoju promociju u Zagrebu, na PMF-u, Biološki odsjek.

Izdvajamo predavanje iz astronomije „ Asteroidi - hladni svemirski ubojice“ u sklopu obilježavanja Svjetskog tjedna svemira, predavača: prof. dr. sc. Tihomir Marjanca; predavanje „Planine sunčevog sustava“, predavača poznatog splitskog astronoma-

animatora Zvezdanog sela Mosor, Zorana Kneza; predavanje Šime Jukića, Alpinistički klub Sveti Bernard, "Nacionalni park Yosemite - penjanje u stijeni El Capitan"; predavanja g. Duška Kraljeva, dipl.ing.: „Klima budućnosti“, „Gledaj u nebo i prepoznaj vrijeme - Bura, jugo i pojave koje ugrožavaju plovidbu“ i „Zdravlje, klima, vrijeme“.

Izvor: web stranica Zajednice tehničke kulture <http://ztkzd.skole.hr/>